

เอกสารประกอบการบรรยาย

โครงการฝึกอบรมของสำนักงานประสานสภาผู้แทนราษฎร

เรื่อง

สิทธิประโยชน์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและข้าราชการ

โดย

นายเดชชาติ จันทรัตน์

นายรังสิทธิ์ วรรณกิจ

นิติกร ๔

สำนักงานประสานสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
เรื่องสิทธิประโยชน์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและข้าราชการ	
๑. เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของประธานรัฐสภาหรือประธานสภาผู้แทนราษฎร	๑
๒. การเดินทางไปราชการในราชอาณาจักร	๔
๓. การเดินทางไปราชการต่างประเทศ	๔
๔. เบี้ยประชุมกรรมมาธิการ	๗
๕. เบี้ยประชุมกรรมกร	๘
๖. การประกันสุขภาพของสมาชิก	๑๐
๗. การใช้บุคคลเป็นหลักประกันในการปล่อยตัวชั่วคราว	๑๐
๘. สิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการการเมือง	๑๑
๙. การแต่งตั้งบุคคลที่เกี่ยวข้อง	๑๓
๙.๑ ข้าราชการฝ่ายการเมือง	๑๓
๙.๒ คณะทำงานทางการเมือง	๑๖
๙.๓ ผู้ช่วยดำเนินงานของ ส.ส.	๑๙
๙.๔ ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว ส.ส.	๒๐
๙.๕ การเทียบตำแหน่งข้าราชการฝ่ายการเมืองกับข้าราชการพลเรือน	๒๒
๑๐. บัตรต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	๒๓
๑๑. การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์	๒๕

ข้อมูลการบรรยาย
เรื่อง สิทธิประโยชน์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและข้าราชการ

.....
โดย นายเดชชาติ จันทรัตน์ และนายรังสิทธิ์ วรรณกิจ
นิติกร ๔ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

๑. เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานรัฐสภาหรือประธานสภาผู้แทนราษฎร

๑.๑ อัตราเงินประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มในตำแหน่งต่างๆ ในปัจจุบัน

ตำแหน่ง	เงินประจำตำแหน่ง	เงินเพิ่ม	รวม
ประธานสภาผู้แทนราษฎร	๖๙,๙๒๐	๕๐,๐๐๐	๑๑๙,๙๒๐
ประธานวุฒิสภา	๖๔,๘๙๐	๔๕,๕๐๐	๑๑๐,๓๙๐
รองประธานสภาผู้แทนราษฎร	๙๓,๘๖๐	๔๒,๕๐๐	๑๐๖,๓๖๐
รองประธานวุฒิสภา	๖๓,๘๖๐	๔๒,๕๐๐	๑๐๖,๓๖๐
ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร	๖๓,๘๖๐	๔๒,๕๐๐	๑๐๖,๓๖๐
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๖๒,๐๐๐	๔๒,๓๓๐	๑๐๔,๓๓๐
สมาชิกวุฒิสภา	๖๒,๐๐๐	๔๒,๓๓๐	๑๐๔,๓๓๐

๑.๒ เงินรับรองประจำตำแหน่งประธานรัฐสภา ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

- ประธานรัฐสภา มีสิทธิเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในกิจการภายในของประธานรัฐสภา ซึ่งเรียกว่าเงินรับรองประจำตำแหน่งประธานรัฐสภา จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ต่อปี การเบิกจ่ายแต่ละครั้งให้เป็นไปตามความประสงค์ของประธานรัฐสภา

- ประธานรัฐสภา รองประธานรัฐสภา และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการภายในประเทศเป็นค่ารับรอง เช่น ค่างานจัดเลี้ยง ค่าของขวัญ เงินรางวัล เจ้าหน้าที่และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด โดยเบิกจ่ายในลักษณะเหมาจ่ายในวงเงินครั้งละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท และในวงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ต่อปีงบประมาณจากเงินงบประมาณหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ โดยให้ประธานรัฐสภา รองประธานรัฐสภา และผู้นำฝ่ายค้านฯ ที่เป็นหัวหน้าคณะเดินทางเป็นผู้ลงลายมือชื่อในใบสำคัญรับเงินตั้งงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้นไป

๑.๓ รถประจำตำแหน่ง

- บุคคลที่มีสิทธิใช้รถประจำตำแหน่ง

ข้าราชการซึ่งกฎหมายบัญญัติให้เป็นตำแหน่งบังคับบัญชาตั้งแต่ระดับผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการ รองหัวหน้าส่วนราชการขึ้นไป ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการระดับกระทรวง และอัครราชทูตประจำกระทรวง

สำหรับข้าราชการประจำในต่างประเทศ ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต อัครราชทูต อัครราชทูตที่ปรึกษา ผู้ช่วยทูตฝ่ายกิจการพิเศษ กงสุลใหญ่และหัวหน้าสำนักงานในต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอัครราชทูตที่ปรึกษา ที่ปรึกษานั้นเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งที่สองรองจากเอกอัครราชทูต

- เงื่อนไขในการมีรถประจำตำแหน่ง

รถประจำตำแหน่งให้มีได้ไม่เกินตำแหน่งละ ๑ คัน ข้าราชการผู้ใดดำรงตำแหน่งหลายตำแหน่ง ให้เลือกใช้รถประจำตำแหน่งได้เพียงตำแหน่งเดียว และให้ใช้รถในตำแหน่งนั้นไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่ง

รถประจำตำแหน่งซึ่งมีอายุการใช้งานมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี และรถส่วนบุคคลซึ่งมีอายุการใช้งานมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ให้ถือเป็นเกณฑ์ที่จะพิจารณาจัดหารถคันใหม่ทดแทนคันเก่าได้ หากเป็นรถที่จัดหาจากส่วนราชการโดยตรง ให้คิดลดอายุการใช้งานลง ๑ ปี แล้วแต่กรณี

การคืนรถประจำตำแหน่ง ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งคืนรถให้แก่ส่วนราชการภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้พ้นจากตำแหน่งหรือส่งมอบงานแล้วแต่กรณี ส่วนกรณีที่ใช้รถประจำตำแหน่ง ถึงแก่อนิจกรรม ให้คืนรถไม่เกิน ๖๐ วัน นับจากวันถึงแก่อนิจกรรม

การเก็บรักษารถประจำตำแหน่ง

การเก็บรักษารถประจำตำแหน่งให้อยู่ในความควบคุมและความรับผิดชอบของผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งต้องรับผิดชอบในกรณีที่รถประจำตำแหน่งสูญหายเพราะความประมาทเลินเล่อของผู้ใช้รถประจำตำแหน่ง แต่ถ้าผู้ใช้รถประจำตำแหน่งอนุญาตให้บุคคลอื่นนำรถประจำตำแหน่งไปใช้นอกเหนือที่ปกติ ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายใหม่ทดแทนความเสียหายแม้ด้วยเหตุสุดวิสัย

ถ้าความเสียหายเกิดขึ้นแก่รถประจำตำแหน่งเพราะความผิดของบุคคลภายนอกให้ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งเป็นผู้เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากบุคคลภายนอกในนามของส่วนราชการนั้น

แต่ถ้าความเสียหายเกิดขึ้นเพราะความผิดของผู้ขับซึ่งมิใช่พนักงานขับรถหรือผู้ใช้รถประจำตำแหน่งหรือมิใช่อยู่ในระหว่างการควบคุมการใช้รถของผู้ใช้รถประจำตำแหน่ง ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งต้องรับผิดชอบต่อซ่อมแซมให้คงสภาพดีตามเดิม

ในระหว่างที่ดำเนินการหาตัวผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นกับรถดังกล่าว หากส่วนราชการมีความจำเป็นต้องใช้รถคันนั้นให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาอนุมัติซ่อมรถคันนั้นโดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณไปก่อนได้

ให้นำระเบียบความรับผิดชอบของราชการในทางแพ่ง มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าวมาใช้บังคับตามระเบียบราชการ

ให้ส่วนราชการจัดทำสมุดรายนงานการซ่อมบำรุงรถแต่ละคันตามระเบียบราชการ

การเบิกจ่ายค่าเชื้อเพลิง ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งเป็นผู้จ่ายค่าเชื้อเพลิงเอง ในกรณีที่นำรถไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งนอกเหนือไปจากหน้าที่ปกติประจำให้เบิกจ่ายเชื้อเพลิงหรือเบิกค่าเชื้อเพลิงได้ ทั้งนี้หัวหน้าส่วนราชการต้องรับรองทุกครั้งว่าได้มีการนำรถประจำตำแหน่งไปใช้ในกรณีดังกล่าวจริง

ราคาของรถประจำตำแหน่ง

เนื่องจากได้มีหนังสือของสำนักงานประมาณ ที่ นร ๐๗๑๔/ว ๖๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เรื่อง ราคามาตรฐานครุภัณฑ์สรุปได้กล่าวถึงราคาของรถประจำตำแหน่งไว้ ดังนี้

๑) รถประจำตำแหน่ง ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร ไม่ได้กำหนดราคามาตรฐานรถยนต์ประจำตำแหน่งไว้ จะซื้อรถยนต์ประจำตำแหน่งของประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎรในราคามากน้อยเพียงใดให้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

๒) รถประจำตำแหน่งของรองประธานสภาผู้แทนราษฎร มีการกำหนดราคามาตรฐานรถยนต์ประจำตำแหน่งไว้ไม่เกิน ๓ ล้านบาทถ้วน

๓) ตำแหน่งที่ปรึกษาประธานรัฐสภา ที่ปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่ปรึกษารองประธานสภาผู้แทนราษฎร , เลขานุการประธานรัฐสภาหรือเลขานุการประธานสภาผู้แทนราษฎร , เลขานุการรองประธานสภาผู้แทนราษฎรและเลขานุการผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ไม่มีรถประจำตำแหน่ง เนื่องจากว่าระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งบังคับบัญชาตั้งระดับผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการ รองหัวหน้าส่วนราชการหัวหน้าส่วนราชการขึ้นไป ฯลฯ เท่านั้น ที่ทางราชการต้องจัดรถประจำตำแหน่งให้

๑.๔ การโดยสารรถไฟ รถยนต์ประจำทางและเครื่องบินภายในประเทศ

ตามพระราชกฤษฎีกาเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘ บัญญัติไว้ว่า ให้สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาจัดใบเบิกทางโดยสารรถไฟ รถยนต์ประจำทาง และเครื่องบินให้แก่ประธานและรองประธานวุฒิสภา ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อใช้ในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่นอกจังหวัดอันที่ตั้งรัฐสภา

ใบเบิกทางโดยสารรถไฟและรถยนต์ประจำทาง ให้มีผู้ติดตามได้หนึ่งคนในชั้นเดียวกัน

การโดยสารรถไฟ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาสามารถโดยสารรถไฟของการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ทุกสาย พร้อมผู้ติดตามได้หนึ่งคนในชั้นเดียวกัน

การโดยสารรถยนต์ประจำทาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาสามารถโดยสารรถยนต์ประจำทางบริษัทขนส่ง จำกัด และรถร่วมได้ทุกสายพร้อมผู้ติดตามได้หนึ่งคนในชั้นเดียวกัน

การโดยสารเครื่องบินภายในประเทศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาสสามารถโดยสารเครื่องบินภายในประเทศของ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด เป็นการเฉพาะตัวไม่มีผู้ติดตาม

๑.๕ โทรศัพท์เคลื่อนที่และการขอติดตั้งโทรศัพท์

โทรศัพท์เคลื่อนที่และการขอติดตั้งโทรศัพท์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร และรองประธานสภาผู้แทนราษฎรได้รับค่าโทรศัพท์ ๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน คณะทำงานของประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ไม่สามารถเบิกใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ได้เพราะว่าได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือน การขอติดตั้งโทรศัพท์แห่งประเทศไทยประเภทโทรศัพท์ธรรมดา ให้พิจารณาติดตั้งตามลำดับที่คำขอใช้บริการโทรศัพท์ ยกเว้นประเภทพิเศษเฉพาะสมาชิกรัฐสภาจะได้รับการพิจารณาติดตั้งก่อนโดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

การขอติดตั้งโทรศัพท์ ณ บ้านพักของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ยื่นคำขอติดตั้ง ตามแบบฟอร์มที่สำนักบริหารงานกลาง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด

การพิจารณาติดตั้งโทรศัพท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะได้รับการพิจารณาให้ติดตั้งโทรศัพท์ได้ก่อน ณ บ้านพักในเขตโทรศัพท์นครหลวง คนละ ๑ หมายเลข และ ณ บ้านพักในจังหวัดอื่น (ถ้ามี) ที่ตนเป็นผู้แทนอีก ๑ เลขหมาย โดยสมาชิกเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการขอติดตั้งเอง

๒. การเดินทางไปราชการในราชอาณาจักร

การเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง สามารถเบิกได้ตามบัญชี หมายเลข ๑ เรื่องอัตราเบี้ยเลี้ยงเดินทางในประเทศ (hemajay) ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเบี้ยเลี้ยงเดินทางและตามระเบียบกระทรวงการคลังค่าเช่าที่พักในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๔

การเบิกค่าเช่าที่พักเท่าที่จ่ายจริง ให้เบิกจ่ายในอัตราค่าเช่าห้องพักคนเดียวตามบัญชี หมายเลข ๒ ค่าเช่าที่พักของผู้เดินทางไปราชการและบุคคลในครอบครัว ให้พักรวมกันสองคนต่อหนึ่งห้อง และให้เบิกค่าเช่าที่พักเท่าที่จ่ายจริงในอัตราค่าเช่าห้องพักคู่คนละไม่เกิน ๗๐ % ของอัตราห้องพักคนเดียว บุคคลในครอบครัวที่ไม่ควบคุมและมีผู้ติดตามให้เบิกในอัตราค่าเช่าห้องพักคนเดียวสำหรับผู้ไม่ควบคุม

กรณีที่มีผู้ติดตามของผู้เดินทางควบคุม ให้เบิกค่าเช่าที่พักได้ในอัตราค่าเช่าห้องพักคู่ไม่เกินอัตราคนละ ๗๐ % ของอัตราค่าห้องพักคนเดียวในระดับตำแหน่งต่ำสุดหากบุคคลในครอบครัวที่ไม่ควบคุมเป็นผู้ติดตามให้เบิกค่าเช่าห้องพักในอัตราค่าเช่าห้องพักคนเดียวในระดับตำแหน่งต่ำสุดให้ผู้ติดตามที่ไม่ควบคุม

หากมีความจำเป็นไม่อาจพักรวมกันได้ให้อยู่ในดุลพินิจของปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าพิจารณาอนุมัติเป็นกรณี ๆ ไป

๓. การเดินทางไปราชการต่างประเทศ

☞ ผู้เดินทางเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ให้เบิกได้ตามบัญชี หมายเลข ๓ ตามระเบียบ

กระทรวงการคลัง

กรณีผู้เดินทางเลือกเบี้ยเลี้ยงเดินทางเท่าที่จ่ายจริง จะเบิกได้ภายในวงเงินไม่เกินอัตราประเภท ก. ส่วนผู้เดินทางที่เลือกเบี้ยเลี้ยงเดินทางลักษณะเหมาจ่าย ให้เบิกในอัตราประเภท ข.

เวลาที่เดินทางไปราชการภายในประเทศของข้าราชการที่มีตำแหน่งหน้าที่ประจำในต่างประเทศ ที่ต้องเดินทางไปราชการทั้งในประเทศและนอกประเทศที่ตั้งสำนักงานปกติในคราวเดียวกัน หมายถึง ระยะเวลาการเดินทางตั้งแต่เวลาออกจากที่พักหรือที่ตั้งสำนักงานปกติ จนถึงเวลาประทับตราหนังสือเดินทางเข้าประเทศ ที่ตั้งสำนักงานปกติจนถึงที่พักหรือที่ตั้งสำนักงานปกติ แล้วแต่กรณี เป็นระยะเวลาในการเบิกเบี้ยเลี้ยงเดินทาง กรณีการเดินทางภายในประเทศที่ตั้งสำนักงานของข้าราชการที่มีตำแหน่งที่ประจำในต่างประเทศ

ให้ผู้เดินทางเบิกค่าเช่าที่พักได้เท่าที่จ่ายจริงในอัตราห้องพักคนเดียวภายในวงเงินที่กำหนดตาม บัญชีหมายเลข ๔ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง

ผู้เดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราวซึ่งได้รับอนุญาตให้คู่สมรสเดินทางไปด้วย จะสามารถ เบิกค่าเช่าที่พักของผู้เดินทางและคู่สมรสได้เท่าที่จ่ายจริงในอัตราค่าเช่าห้องพักคู่ ไม่เกินคนละ ๗๐ % ของอัตรา ค่าเช่าห้องพักคนเดียวที่ผู้มีสิทธิจะพึงได้รับ

กรณีที่ผู้เดินทางดำรงตำแหน่งหน้าที่ราชการตามบัญชีหมายเลข ๕ ตามระเบียบ กระทรวงการคลัง ซึ่งเบิกค่าเช่าที่พักได้เท่าที่จ่ายจริง ตามความจำเป็นและเหมาะสมให้งดเบิกค่าเช่าที่พักของคู่ สมรส

ค่าพาหนะเดินทางและเบี้ยเลี้ยงเดินทางของคู่สมรส ให้เบิกได้ในอัตราเดียวกันกับผู้เดินทาง

ค่าเช่าที่พักของผู้เดินทางไปราชการประจำในต่างประเทศ คู่สมรส บุตร อายุไม่เกิน ๒๕ ปี ซึ่งไม่มีคู่สมรสและอยู่ในความอุปการะที่จะต้องเดินทางไปอยู่ในต่างประเทศด้วยและผู้ติดตาม จะคิดเหมือนกับการ เดินทางไปราชการในราชอาณาจักร

การเบิกค่าเช่าที่พักสำหรับการประชุมระหว่างประเทศที่เจ้าภาพจัดประชุมในโรงแรมใดโรงแรม หนึ่ง ผู้เดินทางหรือคณะผู้เดินทางจะเลือกพักในโรงแรมที่จัดการประชุมหรือเลือกพักในโรงแรมใกล้เคียงกับ โรงแรมที่จัดประชุมก็ได้โดยให้เบิกค่าเช่าที่พักได้เท่าที่จ่ายจริงตามอัตราค่าเช่าห้องพักคนเดียวหรืออัตราห้องพักคู่ ของโรงแรมที่จัดประชุม หรือจะเบิกตามสิทธิของตนก็ได้

การประชุมระหว่างประเทศที่ประเทศเจ้าภาพกำหนดให้ผู้เข้าร่วมประชุมพักในโรงแรม หรือ สถานที่ที่จัดเตรียมไว้ให้ โดยผู้เข้าร่วมประชุมไม่อาจเลือกหรือหลีกเลี่ยงได้ ให้เบิกค่าเช่าที่พักที่จ่ายจริงตามที่ ประเทศเจ้าภาพเรียกเก็บหรือตามอัตราค่าเช่าห้องพักคนเดียวหรืออัตราค่าเช่าห้องพักคู่ของโรงแรมนั้น แล้วแต่ กรณี

ยกเว้นในกรณีที่ส่วนราชการหรือผู้เดินทาง ร้องขอหรือกระทำการใด ๆ เพื่อให้ประเทศเจ้าภาพ กำหนดที่ประชุม หรือกำหนดที่พัก หรือจัดเตรียมที่พักตามความต้องการของส่วนราชการหรือ ผู้เดินทางไปประชุมนั้น

การเบิกจ่ายเงิน

คณะผู้เดินทางซึ่งประสงค์จะยื่นรายงานการเดินทางเพื่อขอเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางร่วมกัน ในฉบับเดียวกัน จะกระทำได้ในกรณีดังนี้

๑. การเดินทางไปราชการในราชอาณาจักร ซึ่งเลือกเบิกค่าเช่าที่พักแต่ละวันในลักษณะเดียวกัน ตลอดการเดินทาง

๒. การเดินทางไปราชการต่างประเทศ ซึ่งเลือกเป็นเบิกเบี้ยเลี้ยงเดินทางในลักษณะเดียวกัน ตลอดการเดินทาง

ในกรณีที่ผู้เดินทางต้องการใช้สิทธิเบิกเบี้ยเลี้ยงเดินทางเท่าที่จ่ายจริงให้เบิกได้เฉพาะค่าใช้จ่าย เพื่อเป็นค่าอาหารและค่าเครื่องดื่ม รวมทั้งค่าภาษีและค่าบริการที่โรงแรมหรือภัตตาคารหรือร้านค้าเรียกเก็บจาก ผู้เดินทางไปราชการในแต่ละวัน

การเบิกเบี้ยเลี้ยงเดินทางในต่างประเทศในลักษณะจ่ายจริง ต้องมีหลักฐานการจ่ายอย่างใด อย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ประกอบการเบิกจ่าย

- ใบเสร็จรับเงินของโรงแรม หรือภัตตาคาร หรือร้านอาหารที่ผู้เดินทางเข้าไปบริโภค หรือ
- ใบแจ้งรายการของโรงแรมที่มียอดแสดงจำนวนเงินค่าอาหารในแต่ละมือในแต่ละวัน ใน

กรณีที่โรงแรมมิได้ออกใบเสร็จรับเงินค่าอาหารแยกต่างหากจากค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่โรงแรมเรียกเก็บ โดยมี เจ้าหน้าที่รับเงินของโรงแรมลงลายมือชื่อ วันเดือนปี และจำนวนเงินที่ได้รับไว้เรียบร้อยแล้วแทนใบเสร็จรับเงิน ก็ได้

จำนวนเงินตามหลักฐานการจ่ายที่ขอเบิกเบี้ยเลี้ยงเดินทางเท่าที่จ่ายจริงจะคิดตามสิทธิการ คำนวณเบี้ยเลี้ยงในแต่ละวันเท่านั้น จำนวนเงินส่วนที่เหลือในวันใดจะนำมาสมทบเบิกในวันถัดไปได้

ในกรณีที่ผู้เดินทางใช้สิทธิเบิกค่าเช่าที่พักเท่าที่จ่ายจริง ให้เบิกได้เฉพาะค่าเช่าห้องพักของโรงแรม ค่าภาษี และค่าบริการในส่วน of ค่าเช่าห้องพักที่โรงแรมเรียกเก็บ โดยต้องมีหลักฐานการจ่ายตามรายการ ต่อไปนี้ประกอบการเบิกจ่าย

- ใบเสร็จรับเงินของโรงแรมที่พัก
- ใบแจ้งรายการของโรงแรม

หากใบแจ้งรายการของโรงแรมมีข้อความที่แสดงว่าโรงแรมได้รับชำระค่าบริการของโรงแรมจาก ผู้เดินทางที่เช่าห้องพักของโรงแรมไว้เรียบร้อยแล้ว โดยเจ้าหน้าที่รับเงินของโรงแรม ลงลายมือชื่อ วันเดือนปี และ จำนวนเงินที่ได้รับให้ผู้เดินทางใช้ใบแจ้งรายการของโรงแรมดังกล่าวเป็นหลักฐานในการขอเบิกค่าเช่าที่พักโดยไม่ต้องมีใบเสร็จรับเงินด้วยก็ได้แต่ถ้าหากเป็นการเช่าที่พักในต่างประเทศ ซึ่งใบแจ้งรายการของโรงแรมบันทึก รายละเอียดรายการใช้บริการด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์อิเล็กทรอนิกส์ในระบบคอมพิวเตอร์ ผู้เดินทางจะใช้ใบแจ้ง

รายการของโรงแรมดังกล่าวที่แสดงว่าโรงแรมได้รับชำระเงินจากผู้เดินทางแล้ว เป็นหลักฐานในการขอเบิกค่าเช่าที่พัก โดยไม่ต้องมีลายมือชื่อเจ้าหน้าที่รับเงินของโรงแรมก็ได้ แต่ทั้งนี้ผู้เดินทางจะต้องลงลายมือชื่อรับรองว่าผู้เดินทางได้ชำระค่าใช้จ่ายตามจำนวนที่โรงแรมเรียกเก็บนั้นเรียบร้อยแล้ว และโรงแรมได้ออกใบแจ้งรายการของโรงแรมตามลักษณะที่ปรากฏนั้นจริง

ใบแจ้งรายการของโรงแรม ที่เจ้าของกิจการโรงแรม หรือกิจการให้เช่าสถานที่พักออกให้ต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑) ชื่อโรงแรมและสถานที่ตั้ง ซึ่งได้จดทะเบียนตามกฎหมาย

๒) ชื่อ และ ชื่อสกุลผู้เช่าพักแรม

๓) วันเดือนปี และเวลาที่เช่าพักและยกเลิกการเช่าพัก

๔) จำนวนผู้ที่เช่าพักในห้องที่เช่า

๕) อัตราค่าเช่าห้องรายวัน ในกรณีที่พักรายสัปดาห์ หรือรายเดือนให้ระบุอัตรารายสัปดาห์หรือรายเดือน แล้วแต่กรณีด้วย

๖) รายละเอียดของรายการค่าใช้จ่ายซึ่งผู้เช่าห้องพักใช้บริการของโรงแรมและต้องมีรายการค่าเช่าห้อง ค่าภาษี และค่าบริการ และจำนวนเงินแต่ละรายการเป็นรายวัน

ในกรณีที่ต้องการใช้ใบแจ้งรายการของโรงแรมเบิกค่าใช้จ่ายอย่างอื่น เช่น ค่าอาหาร ค่าทำความสะอาด สะอาดเสื้อผ้า เป็นต้น แทนใบเสร็จรับเงินจะต้องมีรายการที่ขอเบิกนั้นพร้อมจำนวนเงินเป็นลำดับแต่ละวันในใบแจ้งรายการของโรงแรม (๖) ด้วย

ในกรณีที่มีรายการตา (๑) – (๖) ไม่ครบถ้วน ให้ปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าพิจารณาอนุมัติเป็นกรณี ๆ ไป

การเบิกค่าเช่าที่พักในอัตราห้องพักคู่ ที่ผู้เดินทางใช้สิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่างสังกัดกัน แต่ต้องใช้ใบเสร็จรับเงินและใบแจ้งรายการของโรงแรมชุดเดียวกัน กระทำได้ดังนี้

๑) ให้ผู้ใช้สิทธิฝ่ายหนึ่งใช้ต้นฉบับ อีกฝ่ายหนึ่งใช้สำเนาภาพถ่ายที่ผู้ใช้สิทธิรับรองสำเนาถูกต้อง

๒) การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ตามหลักฐานที่ปรากฏในใบแจ้งรายการของโรงแรมให้มีบันทึกแนบท้ายใบแจ้งรายการของโรงแรมระบุว่ารายการใดที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะเป็นผู้เบิกฝ่ายเดียว และรายการใดทั้งคู่จะเป็นผู้เบิกฝ่ายละเป็นจำนวนเท่าไรทั้งต้นฉบับและฉบับสำเนาภาพถ่าย และลงลายมือชื่อของผู้ใช้สิทธิทั้งคู่ในแต่ละฉบับ

การจัดประชุมที่เจ้าภาพผู้จัดประชุมเป็นผู้เรียกเก็บค่าเช่าที่พักจากผู้เข้าร่วมประชุมโดยตรงและโรงแรมที่พักมิได้ออกใบเสร็จรับเงินและใบแจ้งรายการของโรงแรมให้ผู้เช่าพัก ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินและหลักฐานที่แสดงว่าเจ้าภาพผู้จัดประชุมได้เรียกเก็บค่าเช่าที่พักจากผู้มีสิทธิที่เข้าร่วมประชุมไว้เรียบร้อยแล้ว เป็นหลักฐานเพื่อขอเบิกค่าเช่าที่พักได้

๔. เบี้ยประชุมกรรมการ

ตามพระราชกฤษฎีกาเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การจ่าย และอัตราเบี้ยประชุมของกรรมการและอนุกรรมการ ไว้ดังนี้

๔.๑ กรรมการ

ให้กรรมการวุฒิสภา กรรมการสภาผู้แทนราษฎร กรรมการรัฐสภา และกรรมการร่วมกันของสภาทั้งสอง ได้รับค่าตอบแทนเป็นเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเฉพาะครั้งที่มาประชุมในอัตราครั้งละหนึ่งพันบาท

กรรมการในคณะกรรมการคณะหนึ่ง ให้มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมเพียงครั้งเดียวในวันหนึ่งวัน แต่กรณีที่กรรมการนั้นมีการประชุมในคณะ กรรมการคณะอื่นหรือคณะอนุกรรมการด้วยในวันเดียวกัน ให้ได้รับเบี้ยประชุมในวันนั้นไม่เกินสองครั้ง (กรรมการครั้งละ ๑,๐๐๐ บาท , อนุกรรมการครั้งละ ๕๐๐ บาท)

๔.๒ อนุกรรมการ

ให้อนุกรรมการวุฒิสภา อนุกรรมการสภาผู้แทนราษฎร อนุกรรมการรัฐสภา และอนุกรรมการร่วมกันของสภาทั้งสอง ได้รับค่าตอบแทนเป็นเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเฉพาะครั้งที่มาประชุมในอัตราครั้งละห้าร้อยบาท

อนุกรรมการในคณะอนุกรรมการคณะหนึ่ง ให้มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมครั้งเดียวในวันหนึ่งวัน แต่ในกรณีที่อนุกรรมการนั้นมีการประชุมในคณะอนุกรรมการคณะอื่นด้วยในวันเดียวกัน ให้ได้รับเบี้ยประชุมในวันนั้นไม่เกินสองครั้ง

๕. เบี้ยประชุมกรรมการ

ตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดถึงประเภทของกรรมการและอนุกรรมการ หลักเกณฑ์การจ่ายและอัตราเบี้ยประชุมที่จะได้รับ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

๕.๑ คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยประกาศพระบรมราชโองการ หรือโดยประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล หรือโดยรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี กรรมการ หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการแต่ไม่รวมถึงกรรมการซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในหน้าที่นั้นๆ โดยเฉพาะ

คณะอนุกรรมการ หมายความว่า คณะอนุกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยประกาศพระบรมราชโองการหรือ โดยประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี หรือโดยคณะกรรมการ

อนุกรรมการ หมายความว่า อนุกรรมการในคณะอนุกรรมการแต่ไม่รวมถึงอนุกรรมการซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในหน้าที่นั้นๆ โดยเฉพาะ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ หมายความว่า ที่ปรึกษาซึ่งได้รับแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือโดยประกาศพระบรมราชโองการ ให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ

๕.๒ กรรมการ ให้ได้รับเบี้ยประชุม ดังต่อไปนี้

๕.๒.๑ กรรมการประเภทที่ ๑ เบี้ยประชุมเป็นรายเดือน สำหรับกรรมการในคณะกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือโดยประกาศพระบรมราชโองการซึ่งมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบสูง ปฏิบัติงานในด้านการกำหนดนโยบายอันมีผลกระทบต่อการบริหารเศรษฐกิจ หรือสังคมในภาพรวมของประเทศ ตามรายชื่อคณะกรรมการและอัตราเบี้ยประชุมที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (พ.ร.ฎ. เบี้ยประชุมฯ มาตรา ๖(๑))

๕.๒.๒ กรรมการประเภทที่ ๒ เบี้ยประชุมเป็นรายครั้งสำหรับกรรมการในคณะกรรมการอื่น นอกจากที่ระบุไว้ในประเภทที่ ๑ ตามอัตราเบี้ยประชุมที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (พ.ร.ฎ. เบี้ยประชุมฯ มาตรา ๖(๒))

๕.๓ อนุกรรมการ ให้ได้รับเบี้ยประชุม ดังต่อไปนี้

อนุกรรมการประเภทที่ ๑

เบี้ยประชุมเป็นรายเดือน สำหรับอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการของคณะกรรมการประเภทที่ ๑ ตามรายชื่อคณะอนุกรรมการและอัตราเบี้ยประชุมที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (พ.ร.ฎ. เบี้ยประชุมฯ มาตรา ๗(๑))

อนุกรรมการประเภทที่ ๒

เบี้ยประชุมเป็นรายครั้ง สำหรับอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการของคณะกรรมการอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคณะกรรมการประเภทที่ ๑ เว้นแต่อนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง หรือกรม อนุกรรมการสามัญประจำจังหวัด หรืออนุกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน ให้ได้รับเบี้ยประชุมเฉพาะอนุกรรมการที่ไม่ได้เป็นข้าราชการของส่วนราชการนั้น ทั้งนี้ ตามอัตราเบี้ยประชุมที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (พ.ร.ฎ. เบี้ยประชุมฯ มาตรา ๖(๑))

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ให้ได้รับเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับกรรมการในคณะกรรมการนั้น

กรรมการและอนุกรรมการ ประเภทที่ ๑ ให้ได้รับเบี้ยประชุมเฉพาะในเดือนที่ได้ร่วมประชุมกรรมการและอนุกรรมการ ประเภทที่ ๒ ให้คณะกรรมการคนหนึ่ง หรืออนุกรรมการคนหนึ่ง ให้ได้รับเบี้ยประชุมสำหรับการประชุมคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการคณะนั้นแล้วแต่กรณีเพียงครั้งเดียวในวันหนึ่ง

๕.๔ ประธานกรรมการหรือประธานอนุกรรมการ ที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้ง จะได้รับเบี้ยเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งในสี่ ของอัตราเบี้ยประชุมกรรมการหรืออนุกรรมการนั้นมีสิทธิได้รับรองประธานกรรมการหรือรองประธานอนุกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือโดยประกาศพระบรมราชโองการ ที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้ง ให้ได้รับเบี้ยประชุมเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งในแปดของอัตราเบี้ยประชุมที่กรรมการหรืออนุกรรมการนั้นมีสิทธิได้รับแล้วแต่กรณี

๕.๕ เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ ให้ได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งตามอัตราเบี้ยประชุมที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยให้เลขานุการมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมไม่เกินหนึ่งคน และผู้ช่วยเลขานุการมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมไม่เกินสองคน

ถ้ากรรมการหรืออนุกรรมการผู้ใดเป็นเลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการด้วย ให้เบิกเบี้ยประชุมได้เพียงตำแหน่งเดียว

อัตราเบี้ยประชุมกรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ (รายครั้ง)

ประเภท	ครั้งละไม่เกิน
คณะกรรมการตามมาตรา ๖(๒)	๑,๐๐๐ บาท
เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการตามมาตรา ๖	๑,๐๐๐ บาท
คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๗(๒)	๕๐๐ บาท
เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๗	๕๐๐ บาท

๖. การประกันสุขภาพของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตามพระราชกฤษฎีกาเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการ(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดให้สมาชิกรัฐสภาได้รับการประกันสุขภาพในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งโดยให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จัดให้มีการประกันสุขภาพตามหลักเกณฑ์ และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งมี หลักเกณฑ์พอสรุปได้ ดังนี้

๑. ผู้มีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากการประกันสุขภาพ ได้แก่

๑.๑ สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ซึ่งไม่มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล หรือได้รับการช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น ไม่ว่าจะเป็หน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

๑.๒ สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ซึ่งมีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล หรือได้รับการช่วยเหลือจากค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น ไม่ว่าจะเป็หน่วยงานของรัฐหรือเอกชน และได้นำ หลักฐานการสละสิทธิรับเงินดังกล่าวในระหว่างการดำรงตำแหน่งมาแสดงต่อสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๒. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา หรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะเบิกเงินงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการประกันสุขภาพกลุ่มให้กับผู้รับประกันในอัตราไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อปี

๓. ความคุ้มครองจากการประกันสุขภาพกลุ่ม จะเป็ไปตามเงื่อนไขในกรมธรรม์ประกันภัย

๔. สิทธิที่จะได้รับการประกันสุขภาพของผู้มีสิทธิสิ้นสุดลงเมื่อสมาชิกภาพสิ้นสุดลงไม่ว่าด้วยเหตุผลใด ๆ หรือสัญญาประกันสุขภาพสิ้นสุดระยะเวลาลง

๗. การใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว

๗.๑ ในชั้นพนักงานสอบสวน

ตามคำสั่งกรมตำรวจที่ ๖๒๒/๒๕๓๖ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๓๖ เรื่องการใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทำสัญญาประกันผู้อื่น หรือตนเองได้ในวงเงินไม่เกินหนึ่งล้านบาท

ให้ผู้ขอทำสัญญาประกัน แสดงบัตรประจำตัวต่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบพิจารณาอนุญาตโดยไม่ชักช้า

๗.๒ ในชั้นศาล

ตามระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๔๕ เรื่อง การใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเอง ได้ในวงเงินไม่เกิน ๑๐ เท่า ของอัตราเงินเดือน หรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ให้ผู้ขอทำสัญญาประกันเสนอหนังสือรับรองจากต้นสังกัดโดยแสดงสถานะ และหากมีภาระผูกพันในการทำสัญญาประกันรายอื่นอยู่ก็ได้ให้แสดงภาระผูกพันนั้นด้วย

๘. สิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการฝ่ายการเมือง

บำเหน็จ คือ เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการ ซึ่งจ่ายครั้งเดียวโดยคำนวณจากเงินเดือนเดือนสุดท้าย คุณน อาวุธราชการ

บำนาญ คือ เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมา ซึ่งจ่ายให้เป็นรายเดือนโดยคำนวณจากเงินเดือนเดือนสุดท้ายคุณนอาวุธราชการหารด้วย ๕๕ หรือ ๕๐

- สำหรับปัญหาว่าประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร จะได้รับบำเหน็จบำนาญหรือไม่นั้น เมื่อได้พิจารณาจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ

๑. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๔ วรรคสาม, มาตรา ๘ (๔), มาตรา ๙(๑) และมาตรา ๑๑

๒ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘ มาตรา ๔ มาตรา ๑๕(๒), มาตรา ๑๙ และมาตรา ๖๑,๒,๗,๘,๑๐

๓.พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๖ มาตรา ๔ ปรากฏว่า

☞ ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ไม่ได้ดำรงตำแหน่งข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘ และมีได้เป็นข้าราชการการเมืองตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้นประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภา

ผู้แทนราษฎร จึงไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตาม พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญ พ.ศ. ๒๔๙๔ (แต่มีแนวโน้มว่าจะให้มีสิทธิรับได้ในอนาคต)

✍ ที่ปรึกษาประธานรัฐสภา, ที่ปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร, ที่ปรึกษารองประธานสภาผู้แทนราษฎร, เลขานุการรองประธานสภาผู้แทนราษฎร และเลขานุการผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๘ ตามมาตรา ๔ และมาตรา ๑๕ ประกอบกับมาตรา ๖๑ จะเห็นได้ว่าข้าราชการฝ่ายรัฐสภามี ๒ ประเภท ตำแหน่งที่ปรึกษาประธานรัฐสภา, ที่ปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร, ที่ปรึกษารองประธานสภาผู้แทนราษฎร เลขานุการประธานรัฐสภาหรือเลขานุการประธานสภาผู้แทนราษฎร, เลขานุการรองประธานสภาผู้แทนราษฎร และเลขานุการผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นข้าราชการฝ่ายรัฐสภาโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณแผ่นดินในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา **ดังนั้น ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองจึงน่าจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔**

✍ คณะทำงานทางการเมืองของประธานสภาผู้แทนราษฎร, รองประธานสภาผู้แทนราษฎร, ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เมื่อพ้นจากหน้าที่ไม่ว่ากรณีใด ไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าตอบแทนหรือเงินอื่นใดจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรตามประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการตั้งคณะทำงานทางการเมืองของประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๓๘^๑ เว้นแต่คณะทำงานของประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการประจำ สามารถรับบำเหน็จบำนาญจากส่วนราชการต้นสังกัดได้

อย่างไรก็ตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๒๙ ได้บัญญัติให้เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นขององคมนตรี ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และบำเหน็จบำนาญของบุคคลเหล่านี้ตลอดจนนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่ง ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ซึ่งต่อมาหน่วยงานต่าง ๆ คือ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา กระทรวงการคลัง และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ และร่างพระราชกฤษฎีกาในเรื่องดังกล่าวมาเพื่อดำเนินการรวมหลายฉบับ โดยมีอัตราเงินเพิ่ม เงินประจำตำแหน่ง และสูตรการคิดบำเหน็จบำนาญย้อนหลังแตกต่างกัน

หลักเกณฑ์ของร่างพระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรและรองประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาซึ่งพ้นจากตำแหน่ง พ.ศ.

^๑ ข้อ ๑๒ ของประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตั้งคณะทำงาน

๑. สูตรคำนวณบำเหน็จบำนาญสำหรับนายกรัฐมন্ত্রীและรัฐมนตรี

ต่ำกว่า ๑ ปี	ไม่มีบำเหน็จ บำนาญ
๑ - ๒ ปี	มีบำเหน็จ (เงินเดือน x เวลา)
๒ - ๓ ปี	มีบำเหน็จ หรือบำนาญ ๒๐%
๓ - ๗ ปี	มีบำเหน็จ หรือบำนาญ ๓๐%
๗ - ๑๑ ปี	มีบำเหน็จ หรือบำนาญ ๔๐%
๑๑ - ๑๕ ปี	มีบำเหน็จ หรือบำนาญ ๕๐%
๑๕ - ๒๐ ปี	มีบำเหน็จ หรือบำนาญ ๖๐%
๒๐ ปี ขึ้นไป	มีบำเหน็จ หรือบำนาญ ๗๐%

๒. สูตรคำนวณบำเหน็จบำนาญสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) และสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) (รวมถึงประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

๒ - ๓ ปี	มีบำเหน็จ หรือบำนาญ ๒๐%
๓ - ๗ ปี	มีบำเหน็จ หรือบำนาญ ๓๐%
๗ - ๑๑ ปี	มีบำเหน็จ หรือบำนาญ ๔๐%
๑๑ - ๑๕ ปี	มีบำเหน็จ หรือบำนาญ ๕๐%
๑๕ - ๒๐ ปี	มีบำเหน็จ หรือบำนาญ ๖๐%
๒๐ ปี ขึ้นไป	มีบำเหน็จ หรือบำนาญ ๗๐%

ทั้งนี้ ให้นำระยะเวลาในการคำนวณโดยย้อนหลังไปเฉพาะภายหลังประกาศใช้บังคับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๔๐ เป็นต้นไป)

หมายเหตุ : ขณะนี้ร่างพระราชกฤษฎีกาบำเหน็จบำนาญ หรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานและรองประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง พ.ศ. อยู่ในพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ ก.พ. ๒๕๔๘)

๙. การแต่งตั้งบุคคลที่เกี่ยวข้อง

๙.๑ ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๖๑ ได้บัญญัติตำแหน่งข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองไว้โดยให้ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี แต่งตั้งบุคคลซึ่งเห็นสมควรตามเหตุผลในทางการเมืองและต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติทั่วไปที่จะเป็น

ข้าราชการรัฐสภาสามัญได้ตามมาตรา ๒๔ และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองได้ แต่ไม่เป็นข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ตามมาตรา ๖๓

☞ ประเภทของข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง

ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ได้แก่ บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่ง ดังนี้

ลำดับที่	ตำแหน่ง	จำนวนตำแหน่ง ^๑	ผู้แต่งตั้ง
๑	ที่ปรึกษาประธานรัฐสภา	๑ ตำแหน่ง	ประธานรัฐสภา
๒	ที่พิจารารองประธานรัฐสภา	๑ ตำแหน่ง	ประธานรัฐสภา
๓	ที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา	๒ ตำแหน่ง	ประธานวุฒิสภา
๔	ที่ปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร	๒ ตำแหน่ง	ประธานสภาผู้แทนราษฎร
๕	ที่พิจารารองประธานวุฒิสภา	มีตำแหน่งเท่า จำนวนรอง ประธานวุฒิสภา	ประธานวุฒิสภา
๖	ที่พิจารารองประธานสภาผู้แทนราษฎร	มีตำแหน่งเท่า จำนวนรองประธาน สภาผู้แทนราษฎร	ประธานสภาผู้แทนราษฎร
๗	เลขานุการประธานรัฐสภา	๑ ตำแหน่ง	ประธานรัฐสภา
๘	เลขานุการรองประธานรัฐสภา	๑ ตำแหน่ง	ประธานรัฐสภา
๙	เลขานุการประธานวุฒิสภา	๑ ตำแหน่ง	ประธานวุฒิสภา
๑๐	เลขานุการประธานสภาผู้แทนราษฎร	๑ ตำแหน่ง	ประธานสภาผู้แทนราษฎร
๑๑	เลขานุการรองประธานวุฒิสภา	มีตำแหน่งเท่า จำนวนรองประธาน สภาผู้แทนราษฎร	ประธานวุฒิสภา
๑๒	เลขานุการรองประธานสภาผู้แทนราษฎร	มีตำแหน่งเท่า จำนวนรองประธาน สภาผู้แทนราษฎร	ประธานสภาผู้แทนราษฎร

หมายเหตุ : ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร แต่งตั้งเลขานุการประธานรัฐสภาหรือเลขานุการประธานสภาผู้แทนราษฎรได้เพียงตำแหน่งเดียว และให้ประธานวุฒิสภาแต่งตั้งเลขานุการรองประธานรัฐสภาหรือเลขานุการประธานวุฒิสภาได้เพียงตำแหน่งเดียว

☞ คุณสมบัติทั่วไปของข้าราชการฝ่ายการเมือง

- ๑) มีสัญชาติไทย
- ๒) อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี

๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง

๕) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

๖) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

๗) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

๘) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

๙) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๑๐) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปล่อยออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ

๑๑) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษปล่อยออกเพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา หรือตามกฎหมายอื่น

๑๒) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออกเพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา หรือตามกฎหมายอื่น

๕ การแต่งตั้งข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง

ประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร จะเป็นผู้แต่งตั้งบุคคลตามที่เห็นสมควร

๕ การพ้นจากตำแหน่ง

ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองพ้นจากตำแหน่งในกรณี ดังต่อไปนี้

๑) ตาย

๒) ลาออก

๓) ตำแหน่งที่ปรึกษาประธานรัฐสภา ที่ปรึกษารองประธานรัฐสภา ที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา ที่ปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่ปรึกษารองประธานวุฒิสภา ที่ปรึกษารองประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้แต่งตั้งสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง หรือ ผู้แต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง หรือเมื่อรัฐสภาสิ้นอายุ หรือถูกยุบ

๔) ตำแหน่งเลขานุการประธานรัฐสภา เลขานุการรองประธานรัฐสภา เลขานุการประธานวุฒิสภา เลขานุการประธานสภาผู้แทนราษฎร เลขานุการรองประธานวุฒิสภา เลขานุการรองประธานสภาผู้แทนราษฎร และเลขานุการผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ผู้แต่งตั้งสั่งให้พ้นจากตำแหน่งโดยมีความผิดหรือไม่มีความผิดก็ตาม หรือประธาน หรือรองประธานแห่งสภาที่ผู้นั้นสังกัด หรือผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรพ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

๔ อัตราเงินเดือนของข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง

ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองจะได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้วย ถ้าได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือเงินเพิ่มสำหรับสมาชิกสภาดังกล่าวแล้ว ไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในฐานะข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองอีก

สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎรดูแลสิทธิประโยชน์ในเรื่องเงินเดือนของข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ดังนี้

ที่ปรึกษาฯ	ประธานรัฐสภา		ประธานสภาผู้แทนฯ		รองประธานฯ คนที่ ๑		รองประธานฯ คนที่ ๒	
	เลขฯ	ที่ปรึกษา	เลขฯ	ที่ปรึกษา	เลขฯ	ที่ปรึกษา	ที่ปรึกษา	เลขฯ
เงินเดือน	๕๐,๒๗๐	๓๘,๖๓๐	๕๐,๒๗๐	๓๘,๖๓๐	๔๑,๒๐๐	๓๘,๖๓๐	๔๑,๒๐๐	๓๘,๖๓๐
เงินเพิ่ม	๑๕,๐๐๐	๔,๙๐๐	๑๕,๐๐๐	๔,๙๐๐	๑๐,๐๐๐	๔,๙๐๐	๑๐,๐๐๐	๔,๙๐๐
รวม	๖๕,๒๗๐	๔๓,๕๓๐	๖๕,๒๗๐	๔๓,๕๓๐	๕๑,๒๐๐	๔๓,๕๓๐	๕๑,๒๐๐	๔๓,๕๓๐

หมายเหตุ : ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งเลขานุการประธานรัฐสภาหรือเลขานุการประธานสภาผู้แทนราษฎรได้เพียงตำแหน่งเดียว

๙.๒ คณะทำงานทางการเมือง

ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในสภาผู้แทนราษฎร เพราะเป็นประมุขของสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้บังคับบัญชากิจการงานของสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด รองลงมาคือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งบุคคลที่สำคัญเหล่านี้มีอำนาจหน้าที่กว้างขวางในการทำงานของสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความเรียบร้อย ดังนั้น จึงต้องมีคณะทำงานทางการเมืองของประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

๙.๒.๑ คณะทำงานทางการเมือง ประกอบด้วย

- ที่ปรึกษา
- นักวิชาการ
- เลขานุการ

๙.๒.๒ คุณสมบัติของคณะทำงานทางการเมือง แบ่งเป็น

คุณสมบัติทั่วไป ประกอบด้วย

- ๑) มีสัญชาติไทย
- ๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์
- ๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

๔) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถหรือจิตฟั่นเฟือน
ไม่สมประกอบ

- ๕) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- ๖) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

๕ ที่ปรึกษา จะต้องมีความสมบัติเฉพาะตำแหน่งอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

๑) สำเร็จการศึกษาปริญญาโท หรือปริญญาเอก และเคยศึกษาหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับงาน
ด้านการเมืองพอสมควร หรือ

๒) มีความรู้ความสามารถตามที่ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือ
ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรมีความประสงค์

๕ นักวิชาการ จะต้องมีความสมบัติเฉพาะตำแหน่งอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

๑) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือปริญญาโท และเคยศึกษาหรือมีประสบการณ์
เกี่ยวกับงานด้านการเมืองมากพอสมควรหรือ

๒) มีความรู้ความสามารถตามที่ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้นำ
ฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรมีความประสงค์

๕ เลขานุการ จะต้องมีความสมบัติเฉพาะตำแหน่งอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

๑) สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. ขึ้นไป และ

๒) มีความรู้ความสามารถในการทำงานด้านเลขานุการและธุรการเป็นอย่างดี หรือมี
ประสบการณ์ตามที่ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้นำฝ่ายค้านในสภา
ผู้แทนราษฎรเห็นว่าเหมาะสม

๙.๒.๓ การแต่งตั้งคณะกรรมการเมือง

๕ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้นำ
ฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาผู้ที่มีความสมบัติตามที่กำหนดไว้ เพื่อตั้งเป็นที่ปรึกษา นักวิชาการ และ
เลขานุการ และให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทน
ราษฎร แจ้งรายชื่อบุคคลดังกล่าวตามแบบฟอร์มที่กำหนดต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยให้
เป็นไปตามอัตรากำลังและเงินเดือนที่กำหนดไว้ ๑๐ อัตรา ดังนี้

ตำแหน่ง	อัตราเงินเดือน				
	ประธานสภา ผู้แทนราษฎร ๑๐ อัตรา	รองประธานสภา ผู้แทนราษฎร คนที่ ๑, ๒ ๗ อัตรา	ผู้นำฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎร ๑๐ อัตรา	เป็น ข้าราชการ	ไม่เป็น ข้าราชการ
ที่ปรึกษา	๔ คน	๓ คน	๔ คน	๗,๕๐๐	๑๐,๐๐๐
นักวิชาการ	๓ คน	๒ คน	๔ คน	๕,๕๓๕	๗,๓๘๐
เลขานุการ	๓ คน	๒ คน	๒ คน	๓,๕๒๕	๔,๗๐๐

๕ คณะทำงานทางการเมือง ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องยื่นใบรายงานตัวตามแบบฟอร์มที่กำหนดพร้อมด้วยหลักฐานต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

๑) สำเนาทะเบียนบ้าน หรือบัตรประจำตัวประชาชนอย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้ามีการเปลี่ยนชื่อหรือนามสกุลให้นำหลักฐานการเปลี่ยนชื่อหรือนามสกุลมาแสดงด้วย

๒) หลักฐานแสดงคุณวุฒิหรือประสบการณ์ตามที่กำหนดไว้ในคุณสมบัติ

๓) รูปถ่ายหน้าตรงไม่สวมหมวก หรือแว่นตาสีดำขนาด ๓ x ๔ เซนติเมตร ซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๒ รูป

๔) ใบรับรองแพทย์ซึ่งมีอายุไม่เกิน ๖ เดือน

๕) ในกรณีผู้ที่ถูกเสนอชื่อเป็นที่ปรึกษา นักวิชาการ และเลขานุการเป็นข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ต้องมีหนังสือยินยอมจากส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจของผู้นั้นแล้วแต่กรณี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ทำหนังสือเสนอเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อตั้งคณะทำงานทางการเมือง พร้อมเอกสารหลักฐานที่แนบ

๙.๒.๔ การพ้นจากตำแหน่งหน้าที่

คณะทำงานทางการเมืองจะพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ก่อนถึงวันสิ้นปีงบประมาณ เมื่อ

๑) ตาย

๒) ลาออก

๓) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

๔) ขาดคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้

๕) ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรแจ้งให้ออก

๖) มีการแต่งตั้งประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรใหม่แทนคนเดิม

๗) อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร
การพ้นจากตำแหน่งไม่ว่ากรณีใด ๆ คณะทำงานทางการเมืองไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าตอบแทนหรือ
เงินอื่นใดจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๙.๓ ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ผช.ส.ส.)

๙.๓.๑ คุณสมบัติของผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

คุณสมบัติทั่วไป

ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีคุณสมบัติทั่วไป ดังนี้

- ๑) มีสัญชาติไทย
- ๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์
- ๓) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถหรือ
จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

๔) ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้บริหาร
ท้องถิ่น ข้าราชการการเมือง ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง พนักงานหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

๕) ไม่เป็นผู้ปกครองในศีลธรรมอันดี

๖) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

คุณสมบัติด้านการศึกษาและประสบการณ์

ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีคุณวุฒิการศึกษาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป หรือ

๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และเคยปฏิบัติหรือประสานงานทางด้าน
การเมืองมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี หรือ

๓) ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.ว.ส.) และเคยปฏิบัติหรือประสานงานด้าน
การเมืองมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี หรือ

๔) สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ)
และเคยปฏิบัติหรือประสานงานด้านการเมืองมาแล้วไม่น้อยกว่า ๗ ปี

๙.๒.๒ การแต่งตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิเสนอตั้งผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จำนวน
๕ คน โดยกรอกแบบฟอร์มของสำนักงานฯ

ให้ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรอกใบรายงานตัวพร้อมกับให้สมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎรลงชื่อรับรองในใบรายงานตัว

ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้รับการเสนอชื่อจะต้องยื่นใบรายงานตัวพร้อม
ด้วยหลักฐาน ดังนี้

๑. สำเนาทะเบียนบ้าน หรือบัตรประจำตัวประชาชนอย่างใดอย่างหนึ่ง
๒. หลักฐานการเปลี่ยนชื่อหรือนามสกุล ถ้ามี
๓. หลักฐานแสดงคุณวุฒิ
๔. รูปถ่ายหน้าตรงไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีดำ ขนาด ๓ x ๔ ซม. ซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖

เดือน จำนวน ๒ รูป

๕. ใบรับรองแพทย์ ซึ่งมีอายุไม่เกิน ๖ เดือน

๙.๓.๓ อัตราเงินเดือน

ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือน เดือนละ ๗,๗๔๐

บาท

๙.๔.๔ การพ้นจากตำแหน่งหน้าที่

ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ก่อนถึงวันสิ้นปีงบประมาณ เมื่อ

- ๑) ตาย
- ๒) ลาออก
- ๓) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- ๔) ขาดคุณสมบัติตามที่กำหนด
- ๕) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรว่า

ไม่ประสงค์จะให้ผู้ช่วยดำเนินงานปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีคำสั่งให้พ้นจากหน้าที่

- ๖) สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้สิ้นสุดลงตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๙.๔ ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละท่านมีผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกได้ ๑ คน เพื่อทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ปรัชญาทางด้านวิชาการที่เป็นประโยชน์ให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงได้วางหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้ ดังต่อไปนี้

๙.๔.๑ คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

☞ คุณสมบัติทั่วไป

- ๑) มีสัญชาติไทย
- ๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปีบริบูรณ์
- ๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- ๔) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถหรือจิตฟั่น

เฟือนไม่สมประกอบ

- ๕) ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการการเมือง ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง พนักงานหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ
- ๖) ไม่เป็นผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ๗) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- ๘) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

๕ คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะต้องมีความสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- ๑) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี และเคยศึกษาหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานที่อยู่ในหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาพอสมควร หรือ
- ๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี และเคยศึกษาหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานที่อยู่ในหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาพอสมควร หรือ
- ๓) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี และมีคุณสมบัติพิเศษตามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประสงค์ และเคยศึกษาหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น ๆ เป็นอย่างดี และผ่านการสอบคัดเลือกจากคณะกรรมการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งให้เป็นผู้สอบคัดเลือก

๙.๔.๒ การแต่งตั้ง

ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนำผู้ที่ตนเสนอชื่อตามที่กำหนดไว้ในคุณสมบัติมารายงานตัวต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พร้อมใบเสนอชื่อและให้ผู้ถูกเสนอชื่อยื่นใบรายงานตัวตามแบบที่กำหนดพร้อมด้วยหลักฐานดังต่อไปนี้

- (๑) สำเนาทะเบียนบ้าน หรือบัตรประจำตัวประชาชนอย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้ามีการเปลี่ยนชื่อหรือนามสกุลให้นำหลักฐานการเปลี่ยนชื่อหรือนามสกุลมาแสดงด้วย
- (๒) หลักฐานแสดงคุณวุฒิตามที่กำหนดไว้ในคุณสมบัติ
- (๓) รูปถ่ายหน้าตรงไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีดำ ขนาด ๓ x ๔ ซม. ซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๒ รูป
- (๔) ใบรับรองแพทย์ ซึ่งมีอายุไม่เกิน ๖ เดือน

ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบคุณสมบัติจากหลักฐานข้างต้นของผู้ถูกเสนอรายชื่อ เมื่อเห็นว่าถูกต้องสมบูรณ์ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ก็ให้มีคำสั่งตั้งผู้นั้นเป็นผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และในกรณีมีคุณวุฒิสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการสอบคัดเลือกก่อนจะมีคำสั่งแต่งตั้งผู้นั้นเป็นผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๙.๔.๓ การพ้นจากตำแหน่งหน้าที่

ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพ้นจากหน้าที่ก่อนถึงวันสิ้นปีงบประมาณเมื่อ

๑) ตาย

๒) ลาออก

๓) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

๔) ขาดคุณสมบัติตามที่กำหนด

๕) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ว่าไม่ประสงค์จะให้ผู้ช่วยดำเนินงานปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีคำสั่งให้พ้นจากหน้าที่

๖) สมาชิกสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้สิ้นสุดลงตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ การพ้นจากหน้าที่ไม่ว่าในกรณีใดผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าตอบแทนหรือเงินอื่นใดจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๙.๔.๔ อัตรากำลังและเงินเดือน

ตำแหน่ง	อัตรากำลังต่อสมาชิก ๑ คน	เงินเดือน	รวม
ผู้เชี่ยวชาญ ส.ส.	๑	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐
ผู้ช่วยดำเนินงาน ส.ส.	๔	๗,๗๘๐	๓๑,๑๑๐

๙.๕ การเทียบตำแหน่งข้าราชการการเมืองและข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน

ตามพระราชกฤษฎีกาเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๓๕ หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๕๑๔/๕๒๓๓ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๓๓ และหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๕๑๔/๒๗๘๖๒ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ และหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๕๑๔/ว๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้กล่าวถึงการเทียบตำแหน่งข้าราชการการเมืองและข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ดังต่อไปนี้

- ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้รับสิทธิในอัตราเดียวกับนายกรัฐมนตรี (ระดับ ๑๑)
- รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้รับสิทธิในอัตราเดียวกับรองนายกรัฐมนตรี (ระดับ ๑๑)
- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้รับสิทธิเช่นเดียวกับข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑
- ที่ปรึกษาประธานรัฐสภา เทียบเท่าข้าราชการพลเรือน ระดับ ๑๐
- ที่ปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร เทียบเท่าข้าราชการพลเรือนระดับ ๑๐
- ที่ปรึกษารองประธานสภาผู้แทนราษฎร เทียบเท่าข้าราชการพลเรือนระดับ ๑๐
- เลขาธิการประธานรัฐสภา เทียบเท่าข้าราชการพลเรือนระดับ ๙

- เลขานุการประธานสภาผู้แทนราษฎร เลขานุการรองประธานสภาผู้แทนราษฎร เทียบเท่าข้าราชการพลเรือนระดับ ๙
- ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการสามัญ ประจำสภาผู้แทนราษฎร เทียบเท่าข้าราชการพลเรือน ระดับ ๗
- นักวิชาการประจำคณะกรรมการสามัญ ประจำสภาผู้แทนราษฎร เทียบเท่าข้าราชการพลเรือน ระดับ ๕
- ล่ามประจำคณะกรรมการ เทียบเท่าข้าราชการพลเรือนระดับ ๕
- เลขานุการประจำคณะกรรมการสามัญ ประจำสภาผู้แทนราษฎร เทียบเท่าข้าราชการพลเรือนระดับ ๓
- ผู้ปฏิบัติงานให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เทียบเท่าข้าราชการพลเรือนระดับ ๓

๑๐. บัตรต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บุคคลที่จะเข้า – ออก สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะต้องมียบัตรแสดงตนเพื่อแสดงตัวต่อเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ประจำรัฐสภา อันเป็นการอำนวยความสะดวกในการ เข้า – ออก และการรักษาความปลอดภัยให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ตลอดจนบุคคลสำคัญต่างๆ ที่เข้า – ออก ในบริเวณของรัฐสภาเพราะรัฐสภาเป็นสถานที่สำคัญของประเทศชาติแห่งหนึ่งเป็นสถานที่ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาใช้เป็นที่ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เป็นประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน เช่น การตรากฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และการให้ความเห็นชอบในกิจการสำคัญ ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติ เป็นต้น

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจึงให้มีบัตรต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้า – ออก รัฐสภา ดังนี้

๑๐.๑ บัตรติดหน้าอก

บัตรแสดงตนที่ใช้ในการติดหน้าอกของบุคคลที่เข้า – ออกในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้แบ่งอำนาจหน้าที่การดำเนินการให้กับหน่วยงานในสังกัดเพื่อรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

๑๐.๑.๑ สำนักบริหารงานกลาง รับผิดชอบบัตรของบุคคล ดังต่อไปนี้

- ๑) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ๒) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง
- ๓) ข้าราชการรัฐสภาสามัญ

๑๐.๑.๒ บัตรอนุญาตผ่านเข้าบริเวณรัฐสภา มีดังนี้

๑. บัตรแสดงตนของข้าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
๒. บัตรแสดงตนของข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง

๓. บัตรแสดงตนของข้าราชการรัฐสภาสามัญ
๔. บัตรแสดงตนของคณะทำงานทางการเมือง
๕. บัตรแสดงตนของผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิก
๖. บัตรแสดงตนของผู้ช่วยผู้ดำเนินงานสมาชิก
๗. บัตรแสดงตนของที่ปรึกษาประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร
๘. บัตรแสดงตนข้าราชการการเมือง

บัตรต่าง ๆ เหล่านี้ให้กรอกแบบฟอร์มและแนบรูปถ่าย ๑ นิ้ว จำนวน ๒ รูป ส่งกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ สำนักบริหารงานกลาง

๑๐.๑.๒ สำนักประชาสัมพันธ์ รับผิดชอบบัตรของบุคคล ดังต่อไปนี้

- ๑) ผู้ประสานงานสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ๒) ผู้สื่อข่าวสำนักต่าง ๆ

๑๐.๑.๓ สำนักรักษาความปลอดภัย รับผิดชอบบัตรแสดงตนสำหรับประชาชนทั่วไปที่เข้ามาติดต่อและประสานงานที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยแลกบัตรแสดงตนที่หน่วยรักษาความปลอดภัยประจำรัฐสภา ณ กองรักษาการณ์

๑๐.๒ บัตรประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมีเลขประจำตัวของสมาชิกทุกคนเพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ การทำบัตรประจำตัวของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้อง

- ๑) กรอกแบบฟอร์ม ป.จ.๑
- ๒) รูปถ่ายสี แต่งกายเครื่องแบบ ขนาด ๑ นิ้ว จำนวน ๑ รูป
- ๓) สำเนาทะเบียนบ้าน หรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๑ ฉบับ
- ๔) สำเนาแสดงหมู่โลหิต จำนวน ๑ ฉบับ

ทั้งนี้ กลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ สำนักบริหารงานกลาง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ดำเนินการออกบัตร

๑๐.๓ บัตรติดรถยนต์ (กรณีรถส่วนบุคคล)

สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รับผิดชอบออกบัตรติดรถยนต์ส่วนบุคคลให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นบัตรสีแดง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถมีบัตรติดรถยนต์ส่วนบุคคลท่านละ ๒ ใบ (๒ คัน)

วิธีการขอมีบัตรติดรถยนต์ นั้น ให้ส่งเอกสารสำเนาทะเบียนรถยนต์คันที่จะขอมีบัตรโดยสำเนาบัตรเฉพาะหน้าซึ่งมีรายการจดทะเบียนเจ้าของรถยนต์ และรายการเสียภาษีรถยนต์เพื่อขอมีบัตรติดรถยนต์ได้ที่ สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑๑. การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่พระราชทานโดยทั่วแก่ข้าราชการพลเรือน และข้าราชการรัฐสภาสามัญ และข้าราชการฝ่ายการเมืองมีหลายตระกูล แต่ที่เป็นหลักมี ๓ ตระกูล คือ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

☞ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก แบ่งเป็น ๘ ชั้น ดังนี้

ชั้นสูงสุด	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ	ม.ป.ช.
ชั้นที่ ๑	ประถมภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ	ป.ช.
ชั้นที่ ๒	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ	ท.ช.
ชั้นที่ ๓	ตริตราภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ	ต.ช.
ชั้นที่ ๔	จตุรธาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ	จ.ช.
ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ	บ.ช.
ชั้นที่ ๖	เหรียญทองช้างเผือก	อักษรย่อ	ร.ท.ช.
ชั้นที่ ๗	เหรียญเงินช้างเผือก	อักษรย่อ	ร.ง.ช.

☞ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย แบ่งเป็น ๘ ชั้น ดังนี้

ชั้นสูงสุด	มหาวชิรมงกุฎ	อักษรย่อ	ม.ว.ม.
ชั้นที่ ๑	ประถมภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ	ป.ม.
ชั้นที่ ๒	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ	ท.ม.
ชั้นที่ ๓	ตริตราภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ	ต.ม.
ชั้นที่ ๔	จตุรธาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ	จ.ม.
ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ	บ.ม.
ชั้นที่ ๖	เหรียญทองมงกุฎไทย	อักษรย่อ	ร.ท.ม.
ชั้นที่ ๗	เหรียญเงินมงกุฎไทย	อักษรย่อ	ร.ง.ม.

ในการเรียงลำดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทั้ง ๒ ตระกูลในตระกูลช้างเผือก สูงกว่าตระกูลมงกุฎไทย ในชั้นเดียวกันเสมอ เช่น เหรียญเงินช้างเผือก สูงกว่า เหรียญเงินมงกุฎไทย เป็นต้น

☞ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ด้วยในพุทธศักราช ๒๕๓๔ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้รัฐบาลดำเนินการจัดสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ขึ้นสำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบให้แก่พ่อค้าประชาชนที่ได้มีส่วนร่วมทำคุณประโยชน์ในการช่วยเหลือราชการแผ่นดินเป็นการเฉพาะ และพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นว่า เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ กับทั้งพระราชทานพระราชานุญาตว่าเป็น “ความอุดมสมบูรณ์”

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ แบ่งเป็น ๗ ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑	ประถมดิเรกคุณาภรณ์	อักษรย่อ	ป.ภ.
ชั้นที่ ๒	ทุติยดิเรกคุณาภรณ์	อักษรย่อ	ท.ภ.
ชั้นที่ ๓	ตริยดิเรกคุณาภรณ์	อักษรย่อ	ต.ภ.
ชั้นที่ ๔	จตุรดิเรกคุณาภรณ์	อักษรย่อ	จ.ภ.
ชั้นที่ ๕	เบญจดิเรกคุณาภรณ์	อักษรย่อ	บ.ภ.
ชั้นที่ ๖	เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์	อักษรย่อ	ร.ท.ภ.
ชั้นที่ ๗	เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์	อักษรย่อ	ร.ง.ภ.

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ มีองค์ประกอบสำคัญเป็นรูปครุฑและมีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ “ภปร” อยู่ด้านหลังดวงตราและดารา ซึ่งเป็นที่หมายสำคัญว่า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระมหากษัตริย์คุณฯ ได้สร้างขึ้นสำหรับพระราชทานให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นการเฉพาะในรัชสมัยปัจจุบัน

การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ตามพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้บัญญัติให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา ซึ่งบัดนี้ได้ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ที่ได้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ดิเรกคุณาภรณ์แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยที่เคยขอพระราชทานมาก่อน โดยกระทรวง ทบวง กรม ที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องกับกระทำความดีความชอบมากที่สุดจะเป็นผู้เสนอขอพระราชทานด้วยการส่งเรื่องเสนอขอพระราชทานไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องแล้วเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อเสนอขอพระราชทานในวโรกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม เป็นประจำทุกปี

ทั้งนี้ มีหลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาขอพระราชทานให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบซึ่งมีความประพฤติจำแนกได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๑) ผู้ที่มีผลงานอันเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน โดยส่วนราชการที่ได้รับประโยชน์ต้องรับรองผลงานความดีความชอบ และปกติจะเริ่มขอพระราชทานชั้น ร.ง.ภ. หากมีผลงานความดีความชอบเพิ่มเติมอาจขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราตามลำดับได้ โดยเว้นระยะชั้นตราละ ๕ ปี

๒) ผู้ที่ได้กระทำความดีความชอบที่เป็นการบริหารทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ด้านศาสนา การศึกษา สาธารณสุข การแพทย์ การพัฒนาชุมชน การสังคมสงเคราะห์ หรือความมั่นคงของชาติ โดยมีหลักเกณฑ์กำหนดวิธีการรับรองการบริหารทรัพย์สินและกำหนดชั้นตราตามเกณฑ์วงเงินทรัพย์สินที่บริจาคเพื่อสาธารณประโยชน์ คือ

ร.ง.พ.	=	๑๐๐,๐๐๐ บาท	ร.ท.ภ.	=	๒๐๐,๐๐๐ บาท
ป.ภ.	=	๕๐๐,๐๐๐ บาท	จ.ภ.	=	๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ท.ภ.	=	๑๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ป.ภ.	=	๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป

๑. การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในรัฐสภา

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑.	ประธานรัฐสภา	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
๒.	ประธานวุฒิสภา	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
๓.	รองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือรองประธานวุฒิสภา	ป.ช.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
๔.	ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร	ป.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
๕.	ประธานคณะกรรมการสามัญประจำ สภาผู้แทนราษฎร หรือประจำวุฒิสภา	ท.ม.	ม.ป.ช.	๑. ท.ม.-ม.ว.ม. ทุกปี ๒. ม.ว.ม. ๓ปี ขอ ม. ป.ช.	ลำดับที่ ๘-๑๑ ให้ขอได้เฉพาะ ผู้ที่ได้รับเงินเดือนจาก งบประมาณแผ่นดิน
๖.	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือ สมาชิกวุฒิสภา	ท.ม.	ม.ป.ช.	๑. ท.ม.-ป.ช. ปีเว้นปี ๒. ป.ช. ๓ ปี ขอ ม.ว.ม. ๓. ม.ว.ม. ๓ ปี ขอ ม. ป.ช.	-ลำดับที่ ๘ รายการเริ่มต้นขอ ชั้นสายสะพาย จะต้องดำรง ตำแหน่งที่ปรึกษาฯ มาแล้ว ครบ ๑ ปี (๑๒ เดือน) ของปีที่ จะขอพระราชทาน
๗.	ที่ปรึกษาประธานรัฐสภา ที่ปรึกษา รองประธานรัฐสภา ที่ปรึกษา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา	ต.ม.	ป.ช. ท.ช.	๑. ต.ม.-ป.ม. ปีเว้นปี ๒. ป.ม. ๓ ปี ขอ ป.ช.	
๘.	ที่พิจารารองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือที่พิจารารองประธานวุฒิสภา	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	การเลื่อนชั้นตราสายสะพาย จะต้องเว้น ๒ ปี
๙.	เลขานุการประธานรัฐสภา เลขานุการรอง ประธานรัฐสภา เลขานุการประธานสภา ผู้แทนราษฎร หรือเลขานุการประธานวุฒิสภา	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๑๐.	เลขานุการรองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือ เลขานุการรองประธานวุฒิสภา หรือ เลขานุการผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร	จ.ช.	ต.ม.	ปีเว้นปี	
๑๑.	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ	บ.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	ลำดับที่ ๑๒-๑๕ ให้ขอเฉพาะผู้ ที่ได้รับคำตอบแทนเป็นราย เดือนจากงบประมาณ หมวด ค่าตอบแทน
๑๒.	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมาธิการ	บ.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๑๓.	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ	บ.ม.	ต.ม.	ปีเว้นปี	
๑๔.	เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ	บ.ม.	จ.ม.	ปีเว้นปี	

๒. การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่คู่สมรสสมาชิกวุฒิสภา

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑.	ประธานรัฐสภา	ท.ช.	ม.ว.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ทุกปี ตามลำดับถึง ป.ช. ๓. ได้ ป.ช.แล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	
๒.	ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธาน วุฒิสภา	ท.ช.	ม.ว.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ทุกปี ตามลำดับถึง ป.ช. ๓. ได้ ป.ช.แล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	
๓.	รองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือ รองประธานวุฒิสภา	ต.ม.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. ๒. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ทุกปี ตามลำดับถึง ป.ม.	
๔.	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา	บ.ม.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราได้ปี เว้นปี ตามลำดับ ท.ม.	